

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/856/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

182/2013. (VI. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a **panaszos**¹ 2012. október 3-án előterjesztett **panaszát** a 2013. június 12-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – T-i Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos a vele szemben 2012. október 2-án foganatosított rendőri intézkedés miatt 2012. október 3-án az intézkedést foganatosító rendőrkapitányságon keresztül terjesztette elő panaszát.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2012. október 2-án 21 óra körüli időben a lánya telefonon értesítette a rendőrséget, mivel ő és a lánya összetűzésbe keveredtek. A panaszos elmondása szerint a lakóhelyeül szolgáló ház 3/4 részben az ő tulajdona, míg 1/4 részben a volt élettársáé, valamint ebben az ingatlanban lakik a lánya is, aki oda be van jelentve. A panaszos elmondása szerint a probléma a panaszos és a lánya között abból adódott, hogy a panaszos lakrészén kellett a lányának átjárnia, ezért a panaszos az unokájával egy ajtót akart befalaztatni, hogy ezt kiküszöbölje. Ez nem tetszett a panaszos lányának, és emiatt közöttük szóváltás alakult ki. A panaszos lánya megtiltotta a panaszos unokájának, hogy oda bemenjen,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

és fejszével fenyegetőzött, majd kihívta a rendőröket. A panaszos állítása szerint két rendőr érkezett a házukba, akiknek sáros volt a cipője – mivel esett az eső –, és úgy mentek be a panaszos lakásába, a szobáján át a lánya lakrészébe, annak ellenére, hogy lett volna hely, ahol meg tudták volna beszélni az esetet. A panaszos szerint az egyik rendőr azt mondta neki, hogy addig nem mehet be, amíg ők intézkednek. A panaszos lányánál a rendőrök körülbelül 40-50 percig tartózkodtak, majd távoztak.

II.

Az illetékes rendőri szerv megküldte a panaszolt intézkedéssel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, valamint a Testület megkeresése alapján a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) 2012. október 3-án, S. r. őrnagy, N. r. őrmester és M. r. őrmester által aláírt jelentés az alábbiakat rögzíti.

A rendőrök az intézkedés napján a szolgálatuk teljesítése során 20 óra 15 perckor az ügyeletvezető utasítására jelentek meg a panaszos ingatlanánál, mert onnan bejelentés érkezett testi sértésről. A helyszínen a rendőröket a bejelentő, U. fogadta, aki elmondta, hogy aznap 18 óra 30 perc körüli időben azt tapasztalta, hogy a panaszos, aki az ő élettársa, épp otthonába készült beengedni B-t. U. ezt szeretne volna megakadályozni, mivel B-vel haragos viszonyban van. U. az ingatlan kiskapujában B. elé állt, hogy megakadályozza bejutását az ingatlan területére. Mivel B. továbbra is be szeretett volna bejutni a házba – amit a panaszos engedett meg neki –, ezért dulakodni kezdett U-val, akit egy alkalommal tenyérral arcon ütött. Ezt követően a veszekedés tovább folytatódott, és U. megfogta a panaszos ruháját, mire a panaszos tenyerének élével megütötte U. bal kezét, melynek következtében ő elengedte azt. Ezt követően U. értesítette a rendőrséget. A rendőrök a helyszínen megállapították, hogy U. bal csuklóján egy dagadás látható. U. elmondta, hogy a kezét tudja mozgatni, mentőt nem kér. A jelentés rögzíti, hogy a fent leírt eseményeknek szemtanúja volt U. lánya (J.).

A rendőrök tájékoztatták U-t a magánindítvány előterjesztésével kapcsolatban, melyet ő tudomásul is vett, és a helyszínen kitöltött egy magánindítványos nyilatkozatot, amelyet B. és a panaszos ellen terjesztett elő.

A jelentés feltüntetni, hogy az ingatlan 1/4 részben U. tulajdona, míg 3/4 részben a panaszosé.

2) A t-i kapitányságvezető 2012. november 26-án kelt tájékoztató levelében az alábbiakról számolt be.

Mivel U. élni kívánt magánindítványos jogával a panaszos és B. ellen könnyű testi sértés bűncselekménye miatt, ezért az ügyben keletkezett iratokat a rendőrség megküldte a Városi Bíróságra 2012. október 15-én.

A rendőri intézkedésre nem a panaszos lánya (J.), hanem U. bejelentése alapján került sor.

A rendőri intézkedésre a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 39. §-a alapján, U., a tulajdonos bebocsátását követően került sor. U. bejelentést tett a T-i Rendőrkapitányság ügyeletére, miszerint őt a lakóhelyén bántalmazták. A rendőri intézkedés célja az volt, hogy a bejelentés alapján a rendőrök tisztázzák a tényeket – kinek a sérelmére, milyen bűncselekményt követtek el, ki az elkövető, mikor követték el a bűncselekményt,

voltak-e szemtanúk –, valamint tájékozódjanak a bántalmazás következtében keletkező sérülésekről.

Az intézkedés során a rendőrök a panaszost igazoltatták.

Az ingatlan, melyben a rendőri intézkedés történt, (U. ú által elmondottak szerint) 1/4 részben U., és 3/4 részben a panaszos tulajdona. Fizikailag az ingatlan felosztása nem történt meg, és ezen tény csak a későbbiekben, már a meghallgatás alkalmával vált ismertté a rendőrök előtt. A bejelentést követően, amikor az intézkedő rendőrök megjelentek a panaszos házában, már U. várta őket, aki közölte a járőrökkel, hogy elkülönülve, a jelenlévőktől távolabb szeretne beszélni velük. U. bebocsátotta a rendőröket az ingatlan konyhájába, ekkor N. r. őrmester kérte U-t, hogy tájékoztassa őt az esetről, de a bejelentő a rendőröket még beljebb invitálta a saját lakrészébe. N. r. őrmester megkérdezte a bejelentőt, hogy levegyék-e a cipőket, mert kint esik az eső, és sáros a cipőjük. U. azt mondta a rendőröknek, hogy ne vegyék le, hanem menjenek utána a belső szobába, ahol megtörtént U. meghallgatása. Ebbe a szobába a rendőrök egy másik lakrészen keresztül mentek be, de mivel fizikailag nem volt megjelölve, hogy az ingatlan megosztott, és a rendőrök felé a jelenlévők közül ezt senki nem jelezte, ezért a bejelentő után menve közelítették meg annak lakrészét.

Az intézkedő rendőrök a panaszost nem korlátozták abban, hogy a saját lakásában szabadon mozogjon, és abban sem, hogy az ingatlant bármikor elhagyja, ugyanakkor felszólították a panaszost, hogy U. lakrészébe, míg annak meghallgatását végzik, ne menjen be.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye VI. cikkében foglalt magánlakás sérthetetlenségéhez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként az eljáró rendőrök intézkedési kötelezettségét és a panaszos által lakott magánlakásban fogantatosított intézkedés jogalapját látta indokoltnak vizsgálni.

a) Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve illet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A panaszos előadta, hogy közte és a lánya között szóváltás alakult ki, amely abból adódott, hogy a lányának a panaszos lakrészén kellett átjárnia, ezért a panaszos az unokájával egy ajtót akart befalaztatni, hogy ezt kiküszöbölje Ez nem tetszett a panaszos lányának, ezért

megtiltotta a panaszos unokájának, hogy oda bemenjen, fejszével fenyegetőzött, majd kihívta a rendőröket.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a rendőrök 2012. október 2-án a szolgálatuk teljesítése során 20 óra 15 perckor jelentek meg a panaszos ingatlanánál, mert a panaszos élettársa, U. bejelentést tett a T-i Rendőrkapitányság ügyeletére, miszerint őt a lakóhelyén bántalmazták. A helyszínen a rendőröknek U. elmondta, hogy aznap 18 óra 30 perc körüli időben azt tapasztalta, hogy a panaszos otthonába készült beengedni Bt. U. ezt szeretne volna megakadályozni, mivel B-vel haragos viszonyban van. U. és B. dulakodni kezdett, amikor B. egy alkalommal tenyérrel arcon ütötte őt. Ezt követően a veszekedés tovább folytatódott, és U. megfogta a panaszos ruháját, mire a panaszos tenyerének élével megütötte U. bal kezét, melynek következtében ő elengedte azt. A rendőrök a helyszínen megállapították, hogy U. bal csuklóján egy dagadás látható. U. elmondta, hogy a kezét tudja mozgatni, mentőt nem kér.

A Testület ellentmondást tapasztalt a felek előadásában az intézkedés alapjául szolgáló körülményekre vonatkozóan, ezért a tényállás tisztázása érdekében telefonon kért tájékoztatást 2013. május 5-én a Városi Bíróságtól U. magánindítványával kapcsolatban. K. ügyintéző a Testület megkeresésére azt a tájékoztatást adta, hogy U. magánindítványa 2012. október 18-án érkezett meg a bíróságra, amely alapján eljárás indult a panaszos ellen. Az eljárást 2013. február 15-én szüntették meg, mivel a feljelentést visszavonták.

A Testület a bíróságtól kapott felvilágosítás alapján a rendőrség előadását fogadta el a történetek valós leírásaként, így abból indult ki, hogy a rendőri fellépés ténybeli alapját az szolgáltatta, hogy a T-i Rendőrkapitányságra telefonon bejelentés érkezett a panaszos élettársától, miszerint őt bántalmazták. A rendőrök az ügyeletes tiszt utasítására megjelentek a helyszínen, ahol megállapították, hogy U. bal csuklóján egy dagadás látható.

Az intézkedéskor hatályos 1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről (a továbbiakban: Btk.) 170. § (1) bekezdése értelmében, aki más testi épségét vagy egészségét sérti, ha a sérülés vagy a betegség nyolc napon belül gyógyul, a könnyű testi sértés vétségét követi el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra.

A Testület megítélése szerint a rendőrségre beérkezett bejelentés, majd a helyszínen tapasztaltak alapján felmerült a bűncselekmény elkövetésének gyanúja, amely megfelelő alapot nyújtott az Rtv. 13. §-a szerinti intézkedési kötelezettségre. Mindezek alapján a jogsértő cselekmény elleni rendőri fellépésre jogszerűen került sor, ami által pedig nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

b) Az Rtv. 39. §-a tartalmazza a magánlakásban való intézkedésre vonatkozó rendelkezéseket. Ennek (1) bekezdése szerint a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve a törvényben felsorolt esetekben.

A panaszos előadta, hogy két rendőr érkezett a házukba, akik a szobáján át a lánya lakrészébe mentek, annak ellenére, hogy lett volna hely, ahol meg tudták volna beszélni az esetet. A panaszos lányánál a rendőrök körülbelül 40-50 percig tartózkodtak, majd távoztak.

A rendőrségi iratok az intézkedés jogalapjaként az Rtv. 39. §-a értelmében U. bebocsátását jelölték meg. A rendőrségi iratok arról számoltak be, hogy U. elmondta a rendőröknek, hogy az ingatlan az ő és a panaszos közös tulajdonát képezi meghatározott hányadrészek szerint. Fizikailag az ingatlan felosztása azonban nem történt meg. Ezen tény csak a későbbiekben, már a meghallgatás alkalmával vált ismertté a rendőrök előtt. A bejelentést követően, amikor az intézkedő rendőrök megjelentek a panaszos házában, már U. várta őket, aki közölte a járőrökkel, hogy elkülönülve, a jelenlévőktől távolabb szeretne beszélni velük. U. bebocsátotta a rendőröket az ingatlan konyhájába, ekkor N. r. őrmester kérte U-t, hogy tájékoztassa őt az esetről, de a bejelentő a rendőröket még beljebb invitálta a saját lakrészébe, ahol megtörtént U. meghallgatása. Ebbe a szobába a rendőrök egy másik lakrészen keresztül mentek be, de mivel fizikailag nem volt megjelölve, hogy az ingatlan megosztott, és a rendőrök felé a jelenlévők közül ezt senki nem jelezte, ezért a bejelentő után menve közelítették meg annak lakrészét.

A Testület megítélése szerint a járőrök kellő jogalap birtokában mentek be a panaszos házba, mivel a Testület az a) pontban kifejtettek alapján elfogadta a rendőrség előadását a történetek valós leírásaként, ezért abból a tényből indult ki, hogy U. bocsátotta be a rendőröket a konyhába, és invitálta be őket a szobájába egy másik lakrészen keresztül. Azon tény, hogy a panaszos lakrészén is keresztül mentek a rendőrök nem bír jelentőséggel, mivel a rendőrök előadásából az derül ki, hogy fizikailag nem volt megjelölve, hogy az ingatlan megosztott, és a rendőrök felé a jelenlévők közül ezt senki nem jelezte, ezen tény csak a későbbiekben, már a meghallgatás alkalmával vált ismertté előttük. Azt, hogy a lakás fizikailag látható módon nem volt felosztva, a panaszbeadvány is megerősíti, amelyben a panaszos azt írja, hogy az ő lakrészén kellett a lányának átjárnia, ezért a panaszos az unokájával egy ajtót akart befalaztatni, hogy ezt kiküszöbölje. A Testület azt is irrelevánsnak tartotta a vizsgálat során, hogy a rendőrök mennyi ideig tartózkodtak U. szobájában, mivel a fentiek értelmében a rendőrök kellő jogalap birtokában mentek be a házba, az ott életvitelszerűen lakó egyik tulajdonos, U. bebocsátása alapján.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos a magánlakás sérthetetlenségéhez való joga.

2) A panaszos állítása szerint az egyik rendőr azt mondta neki, hogy addig nem mehet be, amíg ők intézkednek.

A t-i kapitányságvezető tájékoztatása szerint az intézkedő rendőrök a panaszost nem korlátozták abban, hogy a saját lakásában szabadon mozogjon, illetve abban, hogy az ingatlant bármikor elhagyja, ugyanakkor a panaszost felszólították, hogy U. lakrészébe, míg annak meghallgatását végzik, ne menjen be.

Mivel a Testület a fentiekben következetesen a rendőrség előadását fogadta el az események valós leírásaként, ezért abból indult ki, hogy a rendőrök a panaszos mozgását a lakásában nem korlátozták, csak arra kérték a járőrök őt, hogy ne menjen be élettársa szobájába addig, amíg U. meghallgatása tart. Mivel U. (mint az ingatlan tulajdonjoga 1/4 arányban megillető társtulajdonos) kizárólagos használatában áll az a szoba, amelyben őt a rendőrök

meghallgatták, ezért a panaszost jogszerűen lehetett korlátozni, hogy oda belépjen. A Testület azt is fontosnak tartotta figyelembe venni, hogy a rendőrök a tényállás tisztázása és az események hiteles rekonstruálása érdekében gyakran a vitás feleket külön hallgatja meg, és ennek érdekében korlátozhatják a másik felet a meghallgatás helyiségében való tartózkodásban.

Ezek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a fentiek vonatkozásában sem sérült a panaszos magánlakás sérthetlenségéhez való joga.

IV.

A vizsgálat során a Testület úgy foglalt állást, hogy a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége, ezért nem sérül a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga, valamint a magánlakásban foganatosított rendőri intézkedés kapcsán a panaszos magánlakás sérthetlenségéhez fűződő alapjogának sérelmét szintén nem állapította meg. A Testület megítélése szerint az alapjog sérelem szintén nem valósult meg annak kapcsán, hogy a panaszost nem engedték be az élettársa lakrészébe, addig amíg a meghallgatása folyt. Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2013. június 12.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag